

LA VANGUARDIA

LA CONTRA

Thomas Piketty, investigador econòmic, autor del llibre 'El capital al segle XXI'

VICTOR M. AMELA

JMA SANCHIS

LLUÍS AMIGUET

Tinc 43 anys: vaig veure caure el Mur i això em vacuna contra qualsevol temptació marxista. Vaig néixer a Clichy. Sóc internacionalista i vull construir els Estats Units d'Europa, perquè sense aquesta unió perdrem prosperitat i igualtat. He inaugurat el curs d'Econòmiques de la UPF

“És molt senzill: els més rics han de pagar més impostos”

JORDI ROVIRALTA

L'educació iguala

És l'economista en voga per una obra que és un monument d'investigació econòmica. I, tot i això, qualsevol pot entendre les seves conclusions: la desigualtat augmenta, perquè la renda que els rics perceben pel seu capital creix cada any més que tota la riquesa que generem entre tots. Per això, els milionaris i la seva descendència acumulen cada vegada més fortuna fins i tot durant les crisis que empobreixen la resta. Com es pot frenar la desigualtat? Amb educació i impostos: educació per a tothom, pagada amb més impostos als més rics i menys als empleats, que avui compensen amb els seus els que els estats perdonen a multinacionals i milionaris perquè no se'n vagin.

Per què augmenta la bretxa entre rics i pobres?

Hem investigat tres segles d'història econòmica del món i una de les seves lleis explica la tendència a la desigualtat social: l'interès r (de *return*) que perceben els rics pel seu capital tendeix a ser més gran que el creixement econòmic g (de *growth*).

És inevitable que creixin més els diners de qui els té que de qui se'ls guanya?

És una tendència que no implica que la desigualtat creixi per sempre, però explica que es pot perpetuar. També explica per què els milionaris poden viure de rendes i alguns dedicar-se a l'art i la cultura en comptes de limitar-se a sobreviure.

La tecnologia no va canviar l'equació? La revolució industrial va augmentar el creixement des del menys de l'1%, que s'anava repetint, a més de l'1%, però, al seu torn, també va incrementar els beneficis dels rics fins al 5% i fins i tot al 7% anual.

Quan va néixer la classe mitjana? Després del xoc de les guerres mundials, quan la diferència entre g i r es va reduir gràcies a la mobilitat social i la innovació requereixes per a la reconstrucció.

Però no volem més guerres.

Per això hem d'aconseguir riquesa per reparar fins i tot amb poc creixement. Avui el creixement a la UE és gairebé 0. Si el seu govern no fos tan desastrós, podríem arribar a l'1,5%, i això en una generació suposaria renovar gairebé la meitat de l'economia.

Per què és tan desastrosa la gestió?

Li donaré una dada: no pot ser que Itàlia gastí el 7% del seu PIB a pagar interessos del seu deute i només l'1% a les seves universitats.

Doni'm solucions.

Quan no hi ha creixement, com ara, la desigualtat augmenta i els ingressos i els sous s'estanquen, però els interessos que el seu capital rendeix al ric continuen creixent.

Què es pot fer per evitar-ho?

Afavorir el creixement i frenar la desigualtat: Espanya, per exemple, ha d'augmentar els impostos sobre el capital acumulat i reduir els impostos als salaris.

Els assalariats ara l'escoltem.

En canvi, els països de la UE competeixen per atreure inversions abaixant impostos a les multinacionals. Per compensar-los, fan pagar més a treballadors i pimes i això penalitza la creació d'ocupació i crea atur.

Però si els fan pagar més, els rics i les

multinacionals fugen a paradisos fiscals. Sí, però les grans corporacions ja paguen menys aquí a la UE que als EUA: on tributen fins al 30% i el 40% dels seus beneficis.

Què proposa?

Construir una UE més unida amb una fiscalitat única i sense fugues a paradisos fiscals.

A més de crear impostos, proposa altres mesures que frenin la desigualtat? Invertir més en educació per fomentar la innovació que genera creixement.

És possible dins del capitalisme?

Hi ha moltes maneres d'organitzar el capitalisme i les millors són les que faciliten l'accés a l'educació de qualitat per a tothom.

La desigualtat pot ser necessària?

Depèn del grau. Crec, amb els revolucionaris francesos, que "les distincions socials s'han de basar en l'interès comú", però no hi ha cap fórmula per encertar aquest grau de desigualtat social necessari; només hi ha experiències històriques imperfectes.

Per exemple.

Abans de la I Guerra Mundial el nivell de desigualtat europeu era tan alt que frenava el creixement: el 10% més ric es quedava el 90% de la riquesa. Era dolent per a tothom.

Avui perill a la classe mitjana?

Per mi la classe mitjana és el 40% que no està ni entre el 50% més pobre ni entre el 10% més ric. I fa un segle aquest 40% no existia: el 90% era pobre i punt. Avui el 60% de la riquesa -el 70% als EUA- va al 10% milionari, que augmenta els seus diners tres vegades més ràpid que la mitjana.

Les classes mitjanes s'extingiran?

Avui la classe mitjana rep només el 20% de la riquesa. I disminueix; als EUA ja no és el 40% de la població, sinó tot just el 30%.

Però les llistes de rics resplendeixen.

Perquè els rics augmenten cada any un 8% la seva fortuna mentre la riquesa mitjana amb prou feines creix l'1%. Per això proposo un impost universal progressiu per a milionaris que ens faria més pròspers a tots.

Quin grau de desigualtat pot resistir una democràcia?

Als EUA als anys trenta, malgrat ser una democràcia formal, els més rics es van apropiat de l'Estat i així van trampear les tensions socials. Això torna a passar avui.

Com podem evitar-ho?

Amb equitat fiscal per reduir la desigualtat extrema que frena el creixement.

Catalunya seria millor sense Espanya? Podria ser el pitjor o el millor dels mons, però si aspira a convertir-se en un altre paradís fiscal no serà bo per a ningú. El futur és de les interdependències i el que és bàsic és la fiscalitat. No volem més paradisos fiscals.

I la UE seria millor amb un altre Estat? Si a l'Europarlament els catalans estan representats separatament o dins Espanya és igual, però si són un altre Estat més i tots amb dret de veto, seria fatal.

LLUÍS AMIGUET